

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen,
Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám.
Hirdetések árszabása szerint vétetnek fel.

II. évfolyam. 46. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona,
negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra
1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Kedd, február 25.

Bomlik a munkapárt.

Debreczenben is elhagyják.

A párt főtitkára is kilépett.

Hiába már, hiába minden, a halál közelget. A munkapárt, melyet lopott pénzzel és erőszakkal többségre juttatott a „nemzet akarata“, már végét járja. Lukács László, a nagy panamista és Tisza István gróf az örült geszti földesur nem sokáig ülnek már az ország nyakán, elsüllyednek abba a szennyes mocsárba, melyet ők zavartak úgy föl, hogy abból kikászolódnok nem sikerül.

A munkapárti képviselők önállóan gondolkozó, független elemei már otthagyták a pártot és azok közül is, akik még tagjai a pártnak, sokan vannak, akiket csak a rábeszélés marasztalt vissza, de akik hamarosan ki fognak lépni.

Soha még ilyen gyalázatos módon összetoborzott többsége nem volt a magyar képviselőháznak, mint a mostani!

Lábbal tapostak ezek mindent, nem volt ezek előtt semmi! A törvényeket felrugták piszkos lábaikkal s az ellenzéket, az igazi nemzeti akarat képviselőit karhatalommal hurcoltatták ki a törvényhozás házából, csendőrökből, rendőrökből és katonákból álló gyűrűt vontak a képviselőház körül s oda az ellenzéknek bemenni nem lehetett és nem volt szabad!

Lukács László csak paprikajancsi-féle figura volt, aki úgy táncolt, ahogy Tisza akarta, aki orránál fogva vezette az egész munkapártot.

Az ellenzék egy jó részét kizárta, a másoknak pedig fegyveres erő állta el az utját.

A hatalmi örjögésben tobzódó Tisza István megszavaztatott aztán mindent, amit csak Bécs követelt: pénzt és katonát. De nemcsak ezt tette, ha-

nem amit eddig egyetlen kormány sem tudott kivinni, törvénybe iktattatta, hogy a magyar hadsereg szolgálati és vezényleti nyelve a német!

A világ csufjára és a magunk szégyenére! Nincs a világon több nemzet, csak mi vagyunk egyedül, amely a törvény értelmében független és mégis rut idegen nyelven szolgálunk fiait a rut idegen, kétféjű sasos, fekete-sárga zászló alatt!

Hallatlan dolog! Vérlázító, amit ez a szerencsétlen örült elkövetett, saját nemzete ellen!

De megkondukt a halál-harang! Fülébe zúgja Tiszának, hogy közeleg a vég, jön az enyészet, mely után majd a föltámadás következik, egy jobb korszak erre a szerencsétlen, agyonkínzott, zaklatott nemzetre!

A nemzet új korszak előtt áll! Leakarja és le is fogja rázni sulyos bilincseit, szabadságot és egyenlőséget követel!

Ha kell a pénzünk és vérünk, hát jogokat akarunk! Szavazati jogot annak a népnek, amely eddig szolgálja módra élt itt! De ezek a mohos agyu zsarnokok azt hiszik, hogy ők lesznek az urak ezután is s az történik, amit ők akarnak, hogy mi huzzuk az igát továbbra is s békén túrjuk a korbács suhogását!

Segítségünkre jött a Deésy-féle per, amely az egész világ előtt feltárta azt a rohadott, büzhödt állapotot, amely minálunk uralkodik hogy a nemzet elrabolt millióit arra használta fel, hogy egy szolgálékü többséget vásároljon össze, amely mindenre kapható és felhasználható!

A választási törvény módosítását

Tisza akarata szerint akarják megalakítani, csak hogy ebből nem lesz semmi! Villámlik az ég, mennydörgés moraja zúg végig az országon, ez a vihar előjele, mely el fogja seperni a szemetet és megtisztul utána a levegő!

A vidéken egymás után mutatkozik a munkapárt erejének hanyatlása. Debreczenben is megkondukt felette a halál-harang, nem kisebb ember, mint Jászi Viktor dr., a jogakadémia kiváló tanára, egyetemi magántanár, a debreczeni munkapárt főtitkára jelentette be a pártból való kilépését. Ő kondította meg a harangot, hogy jelezze a veszedelmet és vele együtt bizonyára sokan lesznek, akik a kormány eddigi működését megelégedve, a választási törvénytervezettel sehogy sincsenek kibékülve.

Utána jártunk a dolognak, Jászi Viktor dr. tényleg kilépett a munkapártból, melynek főtitkára volt. Példáját legközelebb többen fogják követni.

Sulyos bajok

és válságok.

Mióta másodsor is kitért a balkáni háboru, azóta a gazdasági viszonyok ismét erősen rosszabbodtak és ma már a helyzet olyan, mint novemberben vagy decemberben volt. Pedig az év biztatóan indult meg és volt remény rá hogy március—áprilisban gyökeres javulás fog bekövetkezni. A külső politikai viszonyok alakulása persze keresztülhuzta ezeket az optimisztikus számításokat.

Az abnormális állapotokat erősen megsínyli az ország ipara és kereskedelme. Utóbbi hetekben ismét ijesztő módon megdagadt a fizetésképtelenségek listája és nap-nap után több a csődesetek száma. A hitelmegszorítás megint leküzdhetetlen nehézségbe ütközik, úgy hogy egy-egy eredményes szanálási akció fehér holló számba megy. Itt is, ott is halljuk az ipari üzemek beszüntetésének híréit. Az üzem-

Eljegyzési, lakodalmi

gyorsan és jutányos árban készülnek

Meghívók Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Darabos-u. 7.

Vizvezetékek, Gyenes Antal, Miklós-utca 29 sz.
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett —
Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását
cséké y díjazásért elvállalom.

beszűntetések csak növelték az állás nélküli ipari munkások amugy is ijesztő nagy számát. Soha annyi munkás nem volt foglalkozás nélkül, mint most. Új nagyszabású ipari vállalatok nem tudnak megalakulni. Megakadt a kissármási földgázakció is, pedig kétszeres értéke volna ha a tervezett nagyszabású gyáralakítási program ebben az évben megvalósulna. A Drágén-pataki nagyszabású vízmű, az alsólendvai, továbbá a felvidéki gazdák cukorgyára és egész sereg más nagyszabású alapítás megalakulása bizonytalan időre eltolódott. Nem is szólva a füstbe ment kisebb vállalkozásoknak egészen eregéről.

Ilyen körülmények közt különösen hasznos lett volna, ha a tengerészeti parancsnokság 23 milliós rendelésének legalább egy részét nálunk eszközölték volna. De a megrendelések külföldre kerültek.

A kereskedők és az áruházak tulajdonosai sem szünnék meg panaszkodni. Sok kereskedő cég redukálta alkalmazottai számát és leszállította a fizetéseket. De mi sem igazolja jobban az általános gazdasági pangást, mint az a körülmény, hogy az üres bolthelyiségek száma az egész országban egyszerre nagyon megsaporodott. Debreczenben a Csapó és Piac utcán, hol ezelőtt sok ezer koronás tulijezéssel lehetett csak helyiséget szerezni, ma már több üres bolthelyiség is van.

A közmunkák vállalatba adása is szünetel. Ezidőszert alig irnak ki közmunkákat az országban és ami kijárára kerül, az is jelentéktelen. Pedig a mostani súlyos viszonyok között az államnak kellene elsősorban segíteni a vállalkozást. Sürgősen ki kellene adni azokat a közmunkákat, amelyeknek tervezetei és számításai már hónapok óta készen vannak. De a miniszteriumokban is azt hallani, amittől most visszhangzik az ország: nincs pénz.

Hogy a fogyasztóköröztség baja teljes legyen, arról gondoskodnak a sűrűn szaporodó új kártelek. Megalakult a fakartal, amely rövid

fennállása alatt páratlan népszerűségre tett szert. Megalakult a dunamenti téglagyárak kartelje is. És végül alakuloban van a gyufatröszt, amely szintén alaposan meg fogja drágítani a gyufa árát. Amerre nézünk, mindennütt súlyos bajok és válságok vannak, termelőre és fogyasztóra egyaránt nehéz idők járnak és a reménység, mely megmutatná a krízisből kivezető utat, csak nem akar előtűnni.

A polgárság a tömegsztrájkért.

A kormány és többsége még mindig vakmerően hirdetik: ők a nemzet bizalmának letéteményesei. Fuicsa letéteményesek ők, akik elien már állást foglalt a független társadalom minden rétege. A népgyűlések százai mondták ki, hogy létezésüket az ország kárhóztatásának tekintik. Az adóreform kérdésénél még azok is ellene fordultak, akikre mindenkor a legbiztosabban számíthatott: a kereskedők. Az általános ellenszenvet fokozta, sőt a gyűlöletig hajította a Deésy-Lukács pör, amely a netalán még megmaradt kis tekintélyt semmivé zsugorította össze. De szívósabb kormányt nem mutat a magyar történelem; mikor már minden független ember a hátkukat kívánja látni, akkor ők még mindig elég merészek a nemzet nevében beszélni. Összetiporték az alkotmányt, brutalizálták a népképviselőket, a Deésy-pör meztelenre vetkőztette őket és az erkölcsi alapnak még a létszátától is megfosztotta őket: ők még mindig itt vannak.

Ez a cinikus ragaszkodás a hatalomhoz, a választójogi bizottság szolgálkúsága és

szűkkeblősége szinte kikerülhetetlenné teszi az összecsapást: a tömegsztrájkot.

Amily felháborító és vérforraló a kormány közönye a népjogok iránt, olyan fel-emelő az a lelkes elszántság és férfias talpra állás, amit a magyar munkásság produkált. Katonás, erős szervezettel indul a munkásság a tömegsztrájk megvívására. Tagadhatatlanul nagy erkölcsi erőt képvisel a munkásság egyedül is; egymagában is félelmetes, de ellenállhatatlanná és győzhetetlenné teszi a példátlan összetartás és harmonia, amiben ezekben a történelmi napokban a munkásság a polgársággal egybeforrott.

Ha egy kis szemlét tartunk azok fölött a jelenségek fölött, amiket a munkásság és polgárság közös munkája felmutat — igazi örömmel kell megállapítanunk, hogy a független magyar társadalom erőteljesen soha még így egymással össze nem működtek és a sok izre tépett magyar társadalom ily egységesen célokért nem küzdött.

A mozgalmat, aminek a munkásság adott lökést, a polgárság magáévá tette és részt kért magának belőle. Az eddigi sokszor ellenszenvvel fogadott sztrájkban felismeri a polgárság érdekének eszközét is és az ellenszenv helyett teljes rokonszenvét fordítja feléje.

Mint minden ideális célú törekvésnél, amely csak áldozattal és üdözéssel jár, itt is látjuk a nép igaz barátait, a tanítókat is.

Hogy nácsoda nagy eszme az, amely a társadalom különböző rétegeit így egybeforrasztja, mi sem mutatja jobban, hogy egy táborban látjuk a máskor ellenfeleket: a munkásokat és munkásokat! A munkások között igen nagy lelkesedést és szimpátiát keltett, hogy számos ipartestület, iparegyesület kereskedőttestület nemcsak erkölcsi, de anyagi támogatását is kijelzésbe helyezte.

Ki győzné egy cikk keretében felsorolni azokat a városokat, községeket, amelyek e nagy ügyet támogatják?

A cipők.

Leonel Lucien az orvos egy osztrák gyógyfürdőbe küldte, ahova a fiatal ember megérkezvén, egyetlen befűt sem értett az ország nyelvéből. A hotelben tal tenyerét arcához szorítva jelezte, hogy szobát kíván s fenn, mikor a mosakodáshoz meleg vízre volt szüksége, háromszor is bemártotta ujját a szobalány előtt a hideg vízbe s «Au!» kiáltással, mintha megégette volna, kapta a szájába, mire végre a kétszemű kis osztrák leány megértette, hogy meleg vizet hozzon.

— No lám, mennyire igazam volt, hogy a kollégiumban nem fárasztottam magam a német nyelv magolásával. Pompásan megértetem magam a mozdulataimmal.

Lenn az étteremben tojásételét kívánt s ezt úgy jelezte, hogy két karját csapdosva, a tyúk szárnyai repdesését utánozta. Persze, sült csibét hoztak befőttel, de ezt is szívesen fogadta. Sonka helyett málnafagyaltot kapott és saját helyett disznókarajt vörös káposztával. — Meglehető gyomorféjással kelt fel az asztaltól, midőn egy francia aranyból kevés idegen aprópénzt kapott vissza. A főpincérnek egy son borralalót adott, abban a hiszemben, hogy egy frankot ad, a kabátját fölsegítő boynak pedig egy frankot adott tévedésből. Aztán a kuthoz sétált, ahol a legvegyesebb farsaságot találta. Császárszakállas osztrákok mellett turbános hinduk és merev angolok szűresölgették a kellemetlen izü italt. Egy kövér, pocakos ur, aki közvetlen Lucien mellett állt, társalgásba bocsátkozott. Poharát mintegy koccintásra feléje tartá: — Nem valami jó... S amellet egész nap szaladni kell...

Lucien kellemetlen hangulatban hagyta el a kút környékét. Három hét ebből az életből. Hébr!! nem lesz valami vidám dolog.

Kis barátját Párisban hagyta. — Egyedül kell utaznod, szívem, hogy minden idődet ápolásnak szeteld! — S nagyon méltósan váltak el.

Choute édes kis teremtes volt, de a betegápoláshoz nem igen értett. Ha Lucien elfogta a gyomorfájdalma, erős konyakkal akarja gyógyítani. — A papa mindig ezt itta, ha a gyomra fájt, add meg szívem... és csak jajgasz, amennyit kedved tartja, az megkönnyít... Látod, én jó vagyok... más bizony megszöknék a sok nyugdélcselés elől... Akarod, hogy egy meleg vasat hozzák?... Nem lenyelni, te nagy csaesi, csak a gyomrodra fektetni... ez megkönnyít, az emésztést!

Itt azonban nagyon érezte Choute hiányát és kétségbeesésében nem tehetvén egyebet, nyakába vette a várost és kaland után futkosott. Am hiába rőtta az esőtől ázott utcákat, senki egyébbel nem találkozott, mint egy köszvényes angolnal, aki a kutyáját sétáltatta és egy nagy fogu német gubernattal, aki egy rendőrel kácerkódott. Boszusan tért vissza hoteljébe s azzal szórakozott, hogy zsebkönyvébe följegyezte napi élményeit. Mikor aztán átolvasta, meggyőződött felőle, hogy leírása minden leleményeséget és poézist nélkülöz, s egy sereg efajta mondatból volt összefűzve:

— A csirke kemény volt, a káposzta vad-savanyu. A fagyaltért két frankot számítottak. S még Franciaországban panaszkodnak a drágaság miatt. A hegy rendes, a fák rendesek. Egy folyó siklik gyors folyással a városon át, mintha minél előbb távoznai akarna e helyről. Értem. Az égyak keskenyek és kemények. — Egyéb följegyezni valót nem észleltem. Mikor aztán besötétedett, azzal vigasztalódott, hogy most talán mégis szerencsésebb lesz a kalandkereső utjában, de mikor ablakán kitekintett, szomorúan győződött meg felőle,

hogy e kis város még azzal az erénnyel is ékeskedik, hogy minden lakója kilenc órákor ágyba bujlik. Ebből után kétségbeesetten tért haza szállására. Az egész hotel aludt már, a folyosón csak egyetlen halvány fényű mécses pislogott a lezárt ajtók mögött, mintha hallotta volna az egyenletes, mély szuszogásokat.

A folyosón már künn sorakoztak a cipők az ajtók előtt...

Minő cipők! Ah! Ha Lucien még némi reményt táplált volna, az erényes tárgyak látása bizton megrabolta volna a legcsodnyibb reménységűtől is. A férfiak részéről otromba lengyel csizmák és rémes elegánciájú, hatalmas cugos cipők s a nők még ijesztőbb. Alig kisebbek a férfiakénál s magukon hordják viselőjük egész nehézkes, szegletes jellegét. A legfényűzőbbek voltak a legrutabbak... Japósak, unalmasak... egy pár cseresznyevörös selyem cipő olyan volt, mint egy förtelmes ástásra nyitott, nagy, vörös száj... a másik fűzőld bárszony, akár egy kis gyepégy... s valamennyi erényesen meg húzódt a férfiak cipőj mellett, mintegy hivalkodva a fölősleges pártfogással.

De egyszerre, meglepetve és boldog szívdobbanással, Lucien megállt...

Ó, Gondviseles! Az ő szobájával szemszédos ajtó előtt a világ legelragadóbb kis pár cipője! Magányosan, otromba férficipők nélkül. Hamupipőke tévedt a sok tenyeres-talpas Gretchen közé! S kétségtelenül egy párisi Hamupipőke A kecses, finom kis cipők csillogó lakkból készültek, felül hófehér özbörrrel áksítve. Egy porszem sem rutította el. Milyen könnyed, tündéri járása lehet viselőjüknek. Hódító elegánciájukban mintha csuolódttak volna a többi cipő felett...

Mialatt meingevé nézte őket, az ajtó csöpp nyit felnyit, de rögtön be is csukódott. Lucien egy hatalmas aranyhajtőmeget látott. S

Együtt van a társadalom minden független eleme, amelyet a büntető törvénykönyv a munka elhanyagolásáért el nem tilt. Ilyen falanx előtt csak behódolni lehet. Dr. B. G.

Tarka krónika.

A völgyény viszonya. — Az Almemóra után.

Egy katonatiszt megkérte egy nagyiparos leányának a kezét. Az apa nem zárkózott el a tárgyalások elől és a beszélgetés során így szólt a főhadnagyhoz:

— Hét kérem, ami a személyét illeti, az ellen nincs semmi kifogásom. De mondja kérem, milyenek az ön viszonyai?

A főhadnagy habozás nélkül felelt:

— Valamennyivel szakítottam.

Egy tánc- és illemtanár lokalitásából tödült kifele a fiatalok, kipirult arcú hölgyecskék és gyönyörű lovak. A tánc egy kicsit sokáig tartott, máj éjjel járt az idő, amikor az utcán szobongva, nagy lármával szétoszlottak a tánc- és illemtanár növendékei.

Egy fiatal hölgyecske az utcán így szólt a lovagjához:

— Borzasztó, ilyen későn megyek haza és most nincs senki, aki hazakísérjen, pedig legalább egy félóránnyira lakom innen... Most ilyen későn menjek egyedül...

Azt mondja erre a fiatal ember:

— Akkor már nekem sokkal jobb, én mindössze három peccnyire lakom innen.

És ezzel szépen sarkon fordult és otthagya a kis hölgyet az utcán.

Az Új Debreczen szerkesztősége Darabos-u. 7.

Telefon 4-12.

Mikor a szobalányt megkérdezte, ki lakik ott, az egy kiejthetetlen német nevet mondott, egy magányosan lakó kisasszony nevét.

Ez este Lucien a következőket jegyezte be zsebkönyvébe: — Az élet csupa ellentmondás. Felfedeztem a világ leggyönyörűbb lábait s a lábak egy német nő tulajdonai.

Hála az elragadó szomszédságnak, boldog álmodozásban telt el az est és Choute lesült a fekete homályába merülő kis barátjának helyére.

Hat órakor trombitarecsegés és kúrtharsona ébresztette fel. A «kurmúsik», amelynek hangjaira minden becsületes fürdővendég talpra ugrik. S első pillantása az ajtóra esett, amely szobáját szomszédnője szobájával összekötötte. E gondolatot egy ugrás követte, s a következő percben szemé már az áruló kulcslyukra tapadt. Mikor hosszas szemlélődés után felemelte fejét, bosszúsággal vegyes szánalmat érzett. — Miután utazásában irodalmi lélekkel bírt és minden örömet avagy csalódásait téntával fűszerezte, elővette zsebkönyvét s a következőket írta belé:

— Szegény kicsike!... bocsássunk meg neki. A tetszeni végyás a nők legelfogadhatóbb védelme... Az imént megleptem harupipókém, a mint egy pár hihetetlenül otromba, óriási cipőt tisztogatott nagy buzgón. Bizton az apjád, — gondoltam. Szó sincs róla. Maga húzta fel s egészen ráületiek lábára, sőt kissé szűkek voltak s csak erőltetve ránthatta fel. Aztán halálra az ajtóhoz siklott, beemelte az édes kis cipellőket, és sóhajtvá bőrdíjje mélyébe rejtve őket. Ott fognak aludni estig, amikor ismét előkerülnek, ki az ajtó elé, hogy az arra haladó fiatal emberek püjanatra elmozdítva megálljanak előttük...

Henry Duvernois.

Az új háború

Harc a békéért.

Románia a hatalmakra bizza magát. Győznek a törökök.

A török háborúban most, amikor sötét és veszedelmeket sejtető felhők tornyosulnak Európa egén, szinte vértanulán békés remények nyílnak ki. Hakkj basa, aki a porta üzenetével járja most a nyugati metropoljsokat, Angliában előterjesztette a porta ajánlatát és fölkerete az angolokat arra, hogy vállalkozzanak a közvetítés szerepére. A porta mindazokat a feltételeket, amiket a mai helyzetben Anglia méltányosnak lát, el fogja fogadni. Hír szerint az az alap, amivel Törökország a békétárgyalások fonalának fölvevésébe belemenne, a következő:

1. Drinápoly átadandó Bulgáriának. A török határ a várostól délre fog elhúzódni.

2. Az égei-tengeri szigetek közül az a, melyek a kisázsiai tengerpart közvetlen szomszédságában vannak, Törökország birtokában maradnak. A többi sziget Görögországhoz lesz.

3. Törökország a vámtarifák megállapítására teljesen szabad kezet kap.

4. A balkáni szövetségesek átveszik az ottomán államadósság rájuk eső részét, még pedig abban az arányban, amint ezt a hatalmak eldöntik.

5. Törökország nem fizet hadikárpótlást.

6. Törökország pénzügyi támogatást kap a hatalmaktól, hogy a belső közigazgatás szükségessé vált szervezését végrehajtsa.

7. Albániát illetően Törökország érdeklennék jelenti ki magát és a nagyhatalmakra bizza e kérdés megoldását.

A román-bolgár konfliktusban nem állott be jelentősebb fordulat. Bár Románia hajlandó a hatalmak kezére bízni az ellentétek elsimítását, mégis ez nem jelent. Alig tétélezhető föl, hogy Románia azáltal lemondana bármily követeléséről VI sem és viszont Bulgária sem nyegy el ez által engedékenység dolgában tovább, mint ma. Más szóval itt csupán a kérdés bitorlásáról és nem megoldásáról van szó.

Az eseményekről alábbi jelentéseink számolnak be:

A porta békeajánlata.

Konstantinápolyból jelentik: A porta tegnap újabb utasításokat küldött Hakkj basának. A Hporia ezekben az utasításokban az angol kormányának fölajánlotta a választott bírósági tisztet a békétárgyalásokban és előre kijelentette, hogy elfogadja mindazokat a feltételeket, amelyeket Anglia elfogadhatóknak fog vélni.

Oroszország mozgósít.

A krakói «Noviny»-nek jelentik Varsóból, hogy az oitani katonai köröknek az az értesülésük, hogy már a legközelebbi időben elfogják rendelni a varsói katonai kerületekben a 15. és 16. hadtest mozgósítását. A polgári hatóságok már megkapták a szükséges instrukciókat a mozgósítás esetére.

Nagy török győzelem Bulairnál.

Konstantinápolyból jelentik: Tegnap városzerte azt híresztelték, hogy a török sereg

nagy győzelmet aratott Bulair mellett. Más verzió szerint a török sereg előnyben van, de az ütközet eredménye még nem biztos.

Sok a sebesült.

Belgrádból jelentik: Az újra megkezdődött háborúnak igen sok áldozata van. A megsebesültek száma igen nagy és a zord idő miatt a betegek igen sokat szenvednek. Belgrádba eddig 1780 sebesültet hoztak, a kórházak mind tele vannak, úgy hogy újabb kórházakról kell gondoskodni, mert nap-nap után egész vonatok hozzák a sebesülteket részint Skutaritól, részint Drinápolyból. A hosszú uton nagyon sok sebesült elpusztul az ápolás hiánya miatt, mert a vonatokat nem fűtik. Sokkal nagyobb baj van azonban a bolgár sebesültekkel, mert a bolgár hadvezetőségnek nincsen elég betegszállító vonata. A Magyar Vöröskereszt Egyesület a bolgároknak egy betegszállító kocsit kölcsönzött. Tegnap négy cseh orvos érkezett Belgrádba.

IRODALOM.

A Török Harctérről. (Hadi tudósítások, élmények.)

Simon Vilmos, mint a «Pesti Hirlap»-nak a török harctérről küldött tudósítója könyvalakban írta meg a harctéren szerzett impresszióit és a Légrády Testvérek kiadásában pompás kiállítású, illusztrált kötetben bocsátotta a könyvpiacra. Ez a könyv egészen új műfaj a magyar irodalomban, irodalmi riportok egy olyan világeseményről, amelyekben még me is benne élünk és amelyek még ma is mindannyunk lázas érdeklődését leköti. Szinte aggodalmas gondolat kerül minben felesleges részletet, minden olyan színezést, mely eredeti hűségéből kivetkőzethetné ezeket a beszámolókat, azonban éppen ennek a módszernek lehet köszönni azt, hogy az írásai egészen különleges értéket nyerne; olyanok, mintha fotográfik lennének, plasztikus tablók, amelyek a véres drámának egy-egy mozzanatát, egy-egy szereplő személyiségét vetítik az olvasó elé. Mint régi és gyakorlott újságírónak meg volt ahhoz is az érzéke, hogy tablók a szereplő egyéniségek közül a legjellemzőbbeket vetítse az olvasó elé, ezért könyvében megvan a kortörténeti dokumentum értéke is, amelyet nem lehet eléggé megbecsülni ma, amikor minden hír, minden leírás, amelyik a Balkánról érkezik, valamilyen célt, valamilyen tendenciát szolgál. A ritka érdekes olvasmány ára 2 kor. 60 fillér és kaphat minden nagyobb könyvkereskedésben.

A «Vasárnap Ujság» február 23-iki száma nagy érdekességi közleményt hoz egy magyar oroszlanvadász, Kittenberger Kálmán kalandjaiból, pompás fényképfelvételekkel. Térey Gébor dr. betegezi a gróf Pálffy-féle képtér ismertetését. Szenzációs szépségű kép mutatja be a Nemzeti Színház újdonságát, Shav Caesar és Kleopatrája egy érdekes jelenetét. Pompás képek a modern plakátművészetéről, Nádai Pál cikkével, képek Scott kapitányról, s az elpusztult délsarki expedíciójáról, aktuális arcképek adják a többi képeket. Szépirodalmi olvasmányok: Krudy Gyula regénye, Kábel István novellája, Haraszthy Lajos, Balla Ignác és Tóth László versei, egy érdekes francia regény, Schöpplin Aladár színházi cikke. Egyéb közlemények: cikk és kép az asszuáni új vízgátról s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A «Vasárnap Ujság» előfizetési ára negyedévre öt korona, a «Világ»

krónikával együtt hat korona. Megrendelhető a «Vasárnapi Ujság» kiadóhivatalában (Budapest IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a «Képes Néplap», a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fill.

Színház.

1913. február 24-én, hétfőn, A) bérletben:

Király Ernő felléptével:

VIG ÖZVEGY.

Operett.

Hétfő műsor:

Kedden: Luxemburg grófja, operett. Király Ernő fellépte. B) bérlet.

Szerdán: Kis gróf. Operett. Király Ernő fellépte. C) bérlet.

Csütörtökön: Tengerész Kató, operett. A) bérlet.

Pénteken: Erős lánczok. Vigjáték. B) bérlet.

Szombaton: Farkas, játék. C) bérlet.

Vasárnap délután: Trenck báró, operett. Mérsékelt helyárrakkal. Bérletszünet. — Este: Nebántsvirág, operett, kjsbérlet.

Hétfőn: Elnökné, vigjáték. Ujdonság. A) bérlet.

„APOLLO”

mozgó színház.

Piacz- és Miklós-utca sarok.

Igazgató: Deési Alfréd.

Folytonos bemenet! Telefon 762

A mai naptól az előadások este 6 órakor kezdődnek.

Apaosvér.

Dráma 2 felvonásban.

Indián fogságban.

Életkép 1 felv.

Lelőplezve bohózat.

Az Őrnagy kalandja. vigjáték.

És több remek szám a kétórás műsor keretében. Az utolsó előadás kezdete fél 10 órakor.

Műsoron kívül. Haláltánc. Szenzációs dráma 2 felvonásban.

UJ DEBRECZEN

Február 25-én

uj előfizetési időszak nyílik. Felkérjük hazafias olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból terjesztésük ismerőseik körében az „Uj Debreczen“-t. Szerezzenek minél több új előfizetőt, hogy annál szélesebb körben terjeszthessük a nemzeti és demokratikus eszméket. Aki az „Uj Debreczen“-re tíz előfizetőt gyűjt egész évre, annak állandóan ingyen küldjük lapunkat.

Lopás

a Hajduhadházi postán

A posta szolga volt, aki megszökött.

A hajduhadházi postahivatalban Csáky Gábor postaszolga, amidőn a postamester nem volt benn a hivatalban, feltört egy lezárt postaszákos és abból egy 550 korona készpénzt tartalmazó pénzeslevelet gyorsan kiemelt, a levélből a pénzt kivette és azonnal kerekelt el, megszökött.

A postamester csakhamar észrevette a lopást s mivel a hivatalban más nem járt, mint a szolga, a gyanu annál is inkább reá nehezedett, mivel a pénzzel együtt ő maga is eltűnt.

A hajduhadházi postamester azonnal táviratozott Debreczenbe a postaigazgatósághoz s a rendőrséggel is közöltetvén a lopás, elrendeltetett Csáky Gábor postaszolgának nyomozása, akinek személyleírása a következő: 20 éves, magas, erős termetű, fekete kamgarn kabát és nadrág s hosszú kabát volt rajta. Lábán csizma és fején lekonyult szélű kalap volt.

HIREK.

— Felolvasás a bosnyák költészetéről. Ballassa György szerajevói főgimn. tanár folyó hó 25-én, kedden délután 5 órakor a főiskola dísztermében a «Bosnyák költészet magyar vonatkozásáról» előadást fog tartani. E rendkívül érdekes felolvasásra felhívjuk olvasó közönségünk figyelmét. Az előadás meghallgatása díjtalan.

— Szabad Iskola Holnap, kedden Löwin János m. v. mérnök tart érdekes előadást a halotthamvasztásról, melynek vázlata a következő: A hamvasztás multja. Esztetikája. A hamvasztás és a bűnesetek. A hamvasztás elhikéja. A hamvasztás és a felekezetek. Technikája. Krematóriumok. A vetített képekkel kísért érdekes előadás este 6 órakor az Ipartestület dísztermében (Simonffy-u. 1—c. sz. II. em.) kezdődik. Különösen felhívjuk rá a közönség figyelmét.

— A Széchenyi-utcai tűz. Lapunk legutóbbi számában közöltük, hogy a Széchenyi-utca 49 szám alatt levő «Első Debreczeni Kenyérgyár» sütőházában szombaton délután 3 óra tájban tűz keletkezett. A megejtett vizsgálat kiderítette, hogy a tűz onnan eredt, hogy a megmaradt prézlinek való süteményeket zsákokba rakva, a kemence tetejére tették száradni az tulságosan kiszáradt és a zsákokkal együtt kigyuladt. A tűzoltóság azonnal kivonult a helyszínre, melytől nagyobb veszély keletkezett volna. A tüzet hamar el is oltották, bár a hozzájárulás az összeépített tűzveszélyes ólak és felszerelt muatt, melyek papírlappal vannak fedve, bajos volt és csak a bédogtató felbontásával sikerült elejét venni a nagyobb veszélynek. Ebben a kenyérgyárban hasonló módon már többször keletkezett tűz és mégsem okultak rajta.

— Sulyos szerencsétlenség. Fülöp Mihály szappanos tanonc Bőszörményi Pál Ajtó-utcai szappanosnál dolgozott. Ma délelőtt, amint egy zsírral telt hordót gördíteni akart, a hordó bal kezefejét teljesen összeroncoltta. Kórházba szállították.

— Bevolverrel akart fajtát a cigányok. Fodor Imre hajduhadházi napszamos vasárnap délután az egyik Hatvan-utcai vendéglőben zene mellett mulatott. Mikor aztán estére fizetésre került a sor, Fodor a cigányt kihívta az utcára s forgópisztolyt fogott rá s azt mondta, hogy: «ezzel fizetek neked, te füstös cigány!» Szerencsére azonban a rendőrszem a cigány kiabálására azonnal ott termett s lefűlelte az elzött napszamos, aki nemcsak a cigányban hanem a járó-kelő közönségben is könnyen bajto kozhatott volna. A rendőrségi fogházba kísérték.

— Az első lépés Márianosztráig. Simkó Mariska életének még csak a kilencedik évében van s az elemi iskola 3. osztályának tanulója s már is a más zsebében kutat. Guta Jánosné Meszena-utca 2. szám alatti lakos tett panaszt ellene, hogy az Uranus-moziban zsebéből kiemelte a pénztárcáját, a benne levő pénzzel együtt. A kis tolvajnak azonban nem kedvezett a szerencse, mivel tetten érték és a rendőrségre kísérték. Itt először hamis nevet mondott be, azt állítva, hogy Gottfried Blankának hívják. Mídon azonban megmondotték neki, hogy szüleihez fogja kísérni a rendőr, bemondotta az igazi nevét s tettét is beismerete.

— Vasárnapi csendélet. Nagy mulatozás volt tegnap a Hatvan-utca 45. sz. alatti kocsmában. Dohányosok mulattak ott és széles jókedvűen összeszólalkoztak egymással, aminek parázs kis verekedés lett a folytatása. Kiadták egymásnak a jelszót: csak a fejét, hogy meg ne séntuljon! Ugy nekiestek Czibrik Mihály 48 éves napszamosnak, fejét több helyen bezúzták, hogy a kivonult mentőknek kellett őt a kórházba szállítani. Allapóta sulyos. Ugyancsak megsérült a verekedésnél Máté István 38 éves dohányos is, de őt a mentők lakására szállították, míután sebesülése könnyebb természetű.

— Btánságban talált lovak. Tegnap este 6 órakor a Hungadi-utcán két 15 btánságban találtatott. Igazolati tulajdonosa a város istállójában étveheti.

— Elvesztett lakáskönyv. Telefalvi Abrahám Elza dívatárusnő a «Debreczeni Takarékpénztár Részvénytársaság» által a részére 540 koronáról kiállított, 45245. számú betétkönyvét elvesztette.

— Lopások. Oesterreicher Berta Kossuth-utca 35. szám alatti lakos padlásáról valaki ellopta a husvétli edényeket és a kötélben szűritésre tett ruhaneműket.

— Öngyilkosság. Bereczki József 46 éves, hajduhadházi napszamos tegnap éjjel fél tizenkét órakor öngyilkosság. szándékából, hajduhadházi lakásán beretvával a nyakát elvágta. — Életveszélyes sérülésével beszéllították a debreczeni kórházba. Kihallgatásakor azt adta elő, hogy nagy nyomoruságban élt négy gyermekével, kiket nem tudott kellően ellátni s ez keserítette el annyira, hogy elakarta dobni az életet magától.

— Ellopták a ruháját. Margitai Julián Kossuth-utca 1. sz. alatti szakacsnő panaszt emelt ismeretlen tettes ellen, aki a Vár-utca 7. szám alatt hagyott, bezárt bőröndjéből a zár lefeszítése után 100 korona értékű ruhaneműt elloptott.

— Zsebtolvaj. Köröskényi Andrásné (Arany János-utca 41. szám alatti lakos a Simonffy utcai városi bérházban járva, valaki a zsebéből kilopja a pénztárcáját a benne levő 10 korona készpénzével együtt.

A megsélt és megugrott lovak. Nyáras Imréné Hájó-utca 16. szám alatti lakos feljelentést tett Varga Béni Egyház-tér 5. szám alatti házmester ellen, aki az általa bérelt pincéjében alkalmatlanul állandóan ellopogott. Tegnapi este a pincében tetten érte Varga Béni és rendőrt szaladt, mire azonban Nyáras a rendőrrel odaért, Varga neszét vette a pincébe és elmenekült. A vizsgálatot megindították ellene.

Az iskolakerülők ellen. Egy kisebb francia város, Saint Br'enc iskolaszékének tagjai észrevették, hogy a kis diákok igen sokat mulasztanak. Eleinte olyformán gyekeztek segíteni rajon, hogy minden két-három héten az iskolába citálták azokat a szülőket, akiknek a gyermekei gyakrabban szoktak hiányozni. Ez az eljárás azonban nem járt sikerrel. Most aztán a Br'enc tanácsa kijelentette, hogy ézentul a város rendőrei kötelesek elfogni minden tilkoszmevesnél fiatalabb gyereket, aki olyan helyen mutatkozik az utcán, amikor az iskolában előadást tartanak. Természetesen az ellopott gyereket nem viszik a rendőrségre, hanem vagy az iskolába, vagy szüleinek a lakására.

Orosz tisztek milliói váltói. Zürichből hírt: Néhány nap óta egy szenzációs afférsokot beszélnek itt, amely élenken foglalja a bécsi és pétervári diplomáciai körök. Félév előtt érkezett ide és telepedett le Tilmszky nevű orosz gróf, aki a minsk-i kormányzóságból jött. Minden követ megmozgatott, hogy svájci vagy más bankoktól pénzt szerezzen három titkoszatos váltóra. Tilmszky gróf állítja, hogy három váltó van a kezében a japán kormány által kiadott 138 millió jénre. A váltók története az, hogy három elsőrangú orosz tiszt 1904-ben a japán kormány elárulta Oroszországnak több erődítési tervet, köztük Port-Arthurét is a mozgósítási tervvel együtt s ezért a kémizolgálatért a japán kormánytól három váltót kaptak, egyenként 46 millió jénre kifizetve. A váltók 1915. június 22-én esedékesek, de egy szerződés van az orosz tisztek kezében, amely záradékosan kimondja, hogy a váltókat sem lehet eladni, sem továbbítani nem lehet és a japán tiszt abban az esetben, ha Japán időközszolgálatukat kéri, tartozik tehetségéhez megfizetni a feladatnak. Ugyancsak a szerződés mondja azt is, hogy ha Japánnak március előtt új háborúja támad, akkor abban az esetben tartozik a váltókat kifizetni, ha a hadjárat reá nézve sikeresen folytatódik. És van a szerződésnek még egy feltétele, amely úgy szól, hogy a japán kormány fizetési kötelezettsége megszűnik, ha az orosz tisztek a szerződés tartalmát nyilvánosságra hozzák.

Dobozvárosi Takarékpénztár
üzlethelyisége Piaze-utca 42 szám
azonnal kiadó. Értekezhetni Dr.
Gár Dániel irodájában ugyanott.

— 500 cigaretta egy óra alatt. Azok, a maguk töltik cigarettájukat s így jól iszik a cigarettacsínálás unalmas és időtrábló, bizonyára örömmel fogják e sorokat olvasni. Egy angol mechanikus elmés szerkezetet talált fel, amelynek segítségével 500 cigarettát hüvelyt lehet egy óra alatt megöltetni. A találmányra a Radó Béláné kassai dohánygyárára kapta meg az egyedírusítási jogot. A cigaretták ára 5 korona s kapható 2, 3. és 4-es csomagban. A gyorstöltő cigarettagyártó Radó Béláné dohánytözsde tulajdonos (Kassai Dóczy Ferenc-utca 18.) utánvét vagy az előzetes beküldése mellett küldi szét

Titkoszatos mérgezés egy moziban. Páris egyik külváros: mozijában rejtélyes mérgezés történt a minap. A moziban mintegy ezer ember volt, nagyjából asszonyok és gyermekek. Előadás közben a homályban jajgatás és hörgés hallatszott, azonnal felgyújtották a villanyt és ekkor rémülten vették észre, hogy a nézőtérben egy sereg gyermek vonaglott jajgatva a padlón. Nyomban kivitték őket a szabadba és miután első segítségben résztettek, kórházba szállították őket. A kórházban azután megállapították, hogy a gyermekek mérgezésnek estek áldozatul. Hogy mi okozta a mérgezést, azt még nem tudják. Többen azt állítják, hogy szénázmérgezés történt, a mozi tulajdonosa ellenben azt mondja, hogy valaki búzbombát dobott el és attól lettek rosszul a gyermekek. Összesen 27 gyermek került a kórházba, legnagyobb részüket azonban már kibocsátották.

Nemzeti kávéházban a vasutal szemben egy elsőrangú vonós zenekar közreműködése mellett **hölgyekből álló daltársulat** egész éjjel szórakoztatja a kávéházba járó közönséget. **Belépti díj nincs.**

Legújabb.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Az ellenzék értekezlete.

Budapest, február 24. Az egyesült ellenzék ma délelőtt a néppárt körhelyiségében együttes értekezletre jött össze. Az értekezleten Molnár János apát elnököt Zboray Miklós azt indítványozta, hogy az ellenzék mindaddig, amíg a megsértett jogrend helyreállítva nem lesz, a képviselőházba ne menjen. A Deésy-pörből is világosan kitűnik, hogy Lukácsék milyen módon, az állampénzen vásárolták meg a többséget; ilyen botrányos, erkölkstelenség állapotok mellett a mostani kormánygyalpi nem lehet.

Apponyi Albert gróf és Réth Endre felszólalása után Zboray indítványát egyhangulag elfogadták.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 24. A munkapárti képviselőház ma délelőtt 12 órakor Tisza István elnökölte alatt gyűlést tartott. Pekár Gyula interpellációt terjesztett elő, melyben Lukács László miniszterelnököt interpellálja, hogy nyilatkozzék a Deésy-pörből kifolyólag ellene emelt ama vádra nézve, hogy miben áll ama bizonyos 4 millió 800 ezer koronának választási célokra való fordítása. Igaz-e ez, vagy nem?

Lukács László kijelenti, hogy Deésynek jogában állott vádjait beigazolni, ezt azonban nem tehte, mert nem is tehte. Ő — Lukács — azt a pénzt nem vonta el az állampénztártól és nem használt fel az állam pénzeiből egy fillert sem s ezt nyugtákkal sem tudhatja igazolni.

A választ tudomásul vették. A képviselőház elhatározta, hogy csütörtökön fogja tartani legközelebbi gyűlését.

Partörülés.

Budapest, február 24. A Tisza István és Károlyi Mihály grófok párbajgyűléseiből kifolyólag indított per bírását a király elrendelte.

Zichy miniszter lemondott.

Bécs, február 24. Zichy János gróf kultuszminiszter Bécsbe érkezett s magánkúhallgatáson fog a király előtt megjelenni; és személyesen adja át a miniszterségről való lemondását. Ez a lemondás a Deésy-pörrel szoros összefüggésben van.

Zichy utóda Jankovych Béla kultuszminiszteri államtitkár lesz, kinek helyét Nárai Szabó Sándor fogja betölteni. Lemondottak még: Molnár Viktor államtitkár és K. Lippich Elek, a szépművészeti osztály vezetője is.

Véres autó kirándulás.

Bécs, február 24. Gelb Antal gazdag bécsi gyáros vasárnap automobil kirándulásra ment feleségével együtt. A soffőr vigyázatlansága folytán a gépkocsi oly szerencsétlenül ment neki egy felfúzó oszlopnak, hogy felborult és Gelb a feleségével együtt halálosan megsebesült. A soffőr a szerencsétlenséget látva, anynyira megijedt, hogy a közeli erdőbe szaladt és ott egy fára felakasztotta magát.

A szatmári gyilkos.

Szatmár, február 24. Szabó József szabónak bűnügyében, aki a kis Főris inasgyereket magához csalta, a munkások bérét tőle elvette s a fiut kegyetlenül meggyilkolta, ma van a bűnügyi tárgyalás. Ítéletre csak az est folyamán kerül a sor.

A balkáni háború.

Páris, február 24. Ideérkezett távirati jelentések szerint a bolgár hadsereg az egész csatalkészai vonalról visszavonult.

Gallipolinál a törökök súlyos vereséget szenvedtek.

Újabb kilépések a munkapártból.

Budapest, február 24. Szacellár György a mai napon bejelentette a munkapártból való kilépését; példáját többen fogják követni.

Modern és a legjobb
VILLAMOS
 berendezések
 rendelje meg
Földvári-nál
 üzleti telefon 168 — gyári telefon 310.
 Tanuló felvétetik.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák
MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
 természetes égvényes
SAVANYUVIZ
 a légutak megbetegedésénél, a garat és hörgők hurutjánál, tüdő- és mellhártya-gyulladásnál.

CSARNOK

A vizeskancsó

— Amióta algiri lövészek vannak a kezem alatt, azóta el se tudom képzelni, hogy másutt szolgáljak — kezdte Germiet kapitány. — Hallgassatok ide: elmondok nektek egy esetet arra nézve, hogy milyen az algiri arab katona.

A tisztek figyeltek.

— A múlt évben, amikor Mernes ellen mentünk, kabil hegylakókból álló lovasszázadommal azt a parancsot kaptam, hogy derítsen föl a terepet. Elindultunk a pokoli nap-sütésben. A homok, mint valami tüzes tenger izzott alattunk és víz nem volt egy csöpp se. Ember, állat félig megholt a szomjúságtól. Magam nem is annyira inni szerettem volna, mint inkább végigönteni magam hideg vízzel.

Egy régi, elhagyott arab temetőig értünk. A turbános fehér sarkok úgy izzottak a napfényben, mint hogyha acélból valók lettek volna. A kiszáradt talajon az aszott sivatagi bozót összekunkorodott a pokoli forróságban, leszállást vezényeltem. A katonák megakarták gyujtani a bozótot passzióból.

— Megbolondultatok? — kiáltottam rájuk. — Tüzet akartok csinálni? Inkább keressetek vizet!

Mint a vad nyomán nekiiramló kutyák, úgy nyultak el a kabilok a földön és víz után szimatoltak. Egyszerre csak egy káplár furcsa, torokhangú kiáltást hallatott. Egy kiszáradt pálmafa tövében egy csomó sivatagi zuzmótól rejtve, kicsiny gödör volt fölmelegedett, zöldes színű vízzel telve. A katonák kimeredt szemmel vetették magukat a gödörre és már-már lecsaptak rá összecsiszított szájukkal, amikor egyszerre csak arab legényem, az ösztövért Mahmud felkiáltott!

— Hohó! Első a kapitány ur!

A derék fiu már ott is térdelt a mélyedés előtt és egy nagy, csorba szélű cserépkancsóval merni kezdte belőle a vizet, vigyázva, hogy egyetlen csöppet el ne fecsérjen. Amikor aztán az edény tele volt, fölállt és a katonák merészebbje a tenyerét a kancsó fenekére illesztette, hogy fölfogja a repedéseken átszivárgó vizet és aztán lesöpögassa az ujját.

— A kapitány ur vize! — kiáltott Mahmud és a katonák csoportja ketté vált, hogy utat engedjen a legénynek.

Ekkor én már ruhátlanul álltam a sátram előtt és vártam a megváltó znhanytt Mahmud odaért és épp végig akart önteni a vízzel, amikor egyszerre egy dombhátt mögül puskapopogás hallatszott, amelyet golyók füttyölése követet.

A marokkórok megleptek bennünket. Minden oldalról lövedékek sivitottak és az arabok fülsiketítő üvöltése töltötte be a levegőt. De az én kabiljaim legények voltak a gáton. Egy perc nem tellet bele és a négyszög szilárdan állott, mint a sziklafal. Ideje volt. Az arabok tüzelése rendkívül heves volt és már is öt sebesültünk fetrenget a földön. Mahmud a négyszög közepén állt, mereven, mint egy szobor. A drága vizeskancsót a fején tartotta egysúlyban és egykedvűen nézte a csata tombolását.

Hirtelen fölfordított. A cserépkancsót a deraka táján golyó ütötte át és a víz lecsurgott a fiu arcán. Bbban a pillanatban Mahmud már vissza is nyerte hidegvérét és két tenyerét a lyukakra tapasztotta. A marokkóiaknak a legmodernebb puskái kellett hogy legyenek, mert a kancsó nem tört el, csak két kis frank nagyságu nyílást ütött rajta a golyó.

A küzdelem mind elkecserelettebben dult. Egyszerre csak trombita harsant: egy zászlóalj afrikai vadász rohanta meg hátulról a marokkóiakat föltüzött szuronyal. A csata eldőlt.

Abban a pillanatban, amikor az utolsó marokkói is összerogyott a szuronyok alatt, Mahmud felkiáltott:

— Kapitány ur, itt a víz!

— Köszönöm, Mahmud! Mára nektek adom.

A katonák nem akartak binni füleiknek. Ekkora nagylelkűségéről álmodni se merték. Ilyen legények az algiri katonák — végezte Germiet. — Csoda, ha nem akarok megválni tőlük?

Ch. G.

A szerkesztésért felelős: a lapfoglalónos.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R. T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Cattaróba. Az utazás tartama Gravanoig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzöcsök közvetlen eszakiutakban köteleknek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomáig és onnan köteleknek. Ugyanígy Venéziában és Anconában az olasz vonatokkal eszakiutaknak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hálaülökkel, külön étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Központi menetjegyi iroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókirodái.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legújabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 év jótállással csak kor. 2-50, 2 óra kor. 4-80, 5 óra kor. 11-30. Egy legújabb fazonu párizsi aranyozott láncz 50 fillér, — láncz kor. 1-25. Kockázat kizárva. Nem tetszőért a pénz vissza.

Utánvét mellett szállít az óra áruház.

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelsgasse 782-5.

Van szerencsém az igen tisztelt gazdálkodó urak becses tudomására hozni, hogy Péterfia-u. 24. sz. házámban

szürszabó üzletemet

teljesen megújítottam és kész munkáim valódi erdélyországi, nagyszabóval a legelső és legjobb Vég-szür raktárba szállítom és kész munkáim, berendezésem határozottan vagyok bátor kijelenteni, hogy legkényesebb, legjobb és legolcsóbb vásárlásnak is megfelelőek.

Maradok tisztelettel

Molnár Mihály

szürszabó.

Hajbetegségek

gyakran úgy keletkeznek, hogy elmulasztják a hajnak a fejbőrnek oly szükséges gondozását. Miben van az a művészet, hogy a haját szépnek, tömöttnék, egészségesnek megtartsuk?

Csakis abban, hogy a fejbőrt tisztán tartják.

Csakis abban, hogy a haj gondozására kellő gondot fordítanak.

Csakis abban, hogy hetenként néhány órát a racionális hajápolásra szánnak.

Mit kell tehát tenni?

Az enyhe, hajápolásra legalkalmasabb

fekete fej jegyü sampun

nevé elsőrangú készítménnyel meg kell tisztítani a fejbőrt s a haját, de megjegyezzük, hogy vásárlásnál ügyelni kell, hogy eredeti csomagot adjanak az itt látható védőjeggyel 30 fillérért. A forgalomba hozott sokféle utánzat és hamisítvány olyan kezes termék, hogy óvakodnia kell tőlük annak, a ki haját meg akarja tartani.

Sampun a fekete fejjel eredeti csomagolásban 30 fillérért kapható minden gyógyszerárban, drogériában, illa tszer- és szappanüzletben és fodrászoknál is. A hol nincs meg az eredeti preparátum, vagy hamisítványt kínálnak helyette, ott forduljanak a főraktárhoz:

Faiszti Ferenc, Budapest, VI., Mészáros-utca 12

a honnan közölni fogják a legközelebbi elárúsító címét vagy 240 K előzetes becsüldés ellenében bérmentesen küldenek 8 csomagot. Utánvétellel való küldésnél 35 fillérrel több.

Hans Schwarzkopf, G. m. b. H. Berlin N. 37.

Főrangú bőlgyek legkedvencebb szépitőcsere a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon több millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arc-crème és mert hirneves vegyészek állításai szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépitő és finomító. A Margit-crème a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, báronsimsa s rózsásfehér lesz. Bár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szöplők, májfoltok és mindennemű kiütések. A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépit a arcot, hanem ápolja és megóvja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fil. Margit-puder 1 K. 20 fil.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD KAPHATÓ: Debreczenben Balász Öcön, Orsz. Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszló Barbóc Zsigmond H.-Böszörményben Brosey Gábor gyógytárakban.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedés

Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gözmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségleteit nálam szerezze be.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, falragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készíttetnek.
Szedőgép. Telefon 412.

Apró hirdetések.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy öltönykép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz elvéve, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Ádám órák és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavítások legolcsóbban eszközöltetnek.

Házasság.

HÁZVEZETŐNÖT keres nyugdíjas vidéki uriember. Csendes, békés természetű, középkorú, jól főző, tisztaság szerető nő igazi otthonra talál. Ajánlkozás: „Csendes otthon” címmel. kiadóba. (Továbbításhoz bélyeg csatolandó. Kiadó.)

Levelezés.

ÉRDEKNÉLKÜLI barátságot keresi idősebb úrnak egy középkorú uriember. Levél: „Érdeknélkül” cím alatt a lap kiadóhivatalába küldendő.

Gyomergörcs, kóllka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkittünőbb háziszer a

■ HOLLANDI ■ GYOMORCSEPP

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárban
Debrecen.

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7

640.

1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1913 — 324/1 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Bagy és Vértés részére debreczeni lakostól 216 kor. tőkeének 1912 év nov. hó 15 napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 61 kor. 15 fill. perköltség erejéig 1913. évi január hó 9-én bírósággal felülfoglalt és 1210 koronára becsült butorok, és egyéb ingóságok 1913 évi március hó 26-án délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Darabos-u. 17 számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfogadhatni.

Megjegyztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek elrendeltetik.

Debreczen 1913 évi február hó 15-én.

Oláh Géza
bírói kiküldött.

Az ORIENT szálloda

BUAPEST,

VII., Rákóczy-ut 42. szám.

teljesen újonnan berendezett 85 szobával a város központjában, Villanyos világítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb.

Kávéház a házban.

Szíves pártfogást kér a tulajdonos.

Vezető: **Schlothauer Ferenc**

Grand HOTEL ESPLANADE Nagy Budapest, SZÁLLODA III. Zsigmond-utca 38-40. Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült hat emeletes szálloda pazar fényvel berendezett 250 szobával. Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, Lifték, külön olvasó-, tárgyaló-, író-szobák stb.

Pénzürendszert is.

Elsőrangú étterem és kávéház.

Willamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak.

A vonatokhoz saját autójáratok.

Szíves pártfogást kér **Pallai Miksa,** igazgató tulajdonos.

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, aki asztma, tüdő- és ehető tuberkulózis, tüdőcsúshurut, tüdővész, makacs köhögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen egy könyvet képekkel Guttman dr. orvostól a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható a tüdőbaj?** Azonkívül egy próbacsomagot kitűnő diétikus teákból. Ezek magasztalták, akik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő diétikumot **tüdőbaj** (tüdővész), asztma, krónikus gége- és gégehurut ellen rendelték és magasztalták. A tea nem tikos szer, Lisber-féle növényekből készült a melyeket császári rendeletre szabadforgalomba bocsátottak. Ara olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek minden rizikó nélkül alkalmat adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit fölvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával teljesen ingyen és bementesen. Tessék levelezőlapot írni **Puhlmann & Co** címre Berlin, 901. Müggelstrasse 25.

PUNGHVARY JÓZSEF
NEMES gyümölcsfa-
csamete, boggyógyümölcsök, vadoncok, kerti sövények,
sima és gyökeres szőlővesszők
stb. Kaphatók.

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi-görcsér-harisnyák, egyenestartók, testgyógyászati, gépek műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas felszerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízhatóbb minőségben csakis

FISCHER PÉTER ÉS TARSÁ Részv.-Társ. cégnél
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám szomszédok be. Most jelent meg legújabb típusú árjegyzéket kiadásra bementve ártárlás mellett azonnal küldjük.